

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

dit, fidelis est, nec patitur quenquam tentari, supra id quod potest, 1. Corinth. 10. v. 13.

Præterea non soli sumus nos, sed omnes filii Dei ab exordio mundi usque ad præsens tempus ex eo biberunt, qui adhuc in vivis sunt, bibunt ex illo, & qui dehinc futuri sunt, hæ enim passiones toti, quæ in mundo est, fraternitati fiunt, 1. Petr. 5. v. 9.

Si potio tua amara tibi videtur, recordare, quod & aliis illa non dulcis fuerit. Per crucem probamur.

Sic itur ad astra!

Tandem calicem crucis Deus auferret, & calicem lætitiæ propinabit irriguum; profecto bonitas & misericordia prosequitur nos, omnibus diebus vitæ nostræ, Psal. 23. v. 6.

III. Ex gloria cœlestis amplitudine, de quâ Christus: Sedere ad dexteram meam & sinistram, non est meum dare: sed quibus paratum est, à Patre meo. Ex quo consequitur, electos in vita æterna ad hanc gloriam perventuros esse; per angusta enim ad angusta: ibi Reges & Sacerdotes erimus, Apoc. 1. v. 6. ibi Angelos judicabimus, 1. Cor. 6. v. 3. & magna confidentiâ stabimus, adversus eos, qui in hoc mundo nos angustiaverunt, Sap. 5. v. 1.

Ad dexteram & sinistram sedere, notat

1. *Tranquillitatem.* Qui enim quiescere vult, sessum capit. Sic nos in hoc Seculo stando & eundo lassamur: sed ibi ad dulcissimam quietem pervenimus, & in habitationem pacis adsciscemur, ubi nil nisi pax & gaudium in Spiritu sancto, Rom. 14. v. 17. Apoc. 3. v. 21.

2. *Dignitatem.* Quando Magnates men-

se assident, carissimi quique ipsis à dextris & sinistris sedent. Ita jam quidem purgamenta hujus mundi sumus, omnium petipsema, 1. Cor. 4. v. 13. Tragœdia omnium Diabolorum. Sed veniet tempus, ubi Christo à dextris assidebimus, lætabilem vocem audituri: Venite benedicti Patris mei &c. Matth. 25. v. 34.

3. *Opum superfluitatem.* Qui enim Regibus à dextris & sinistris assidet, magno hinc fruitor commodo, & ingentibus opibus donatur. Verùm vanitas vanitatum, quia non in abundantia cujusquam vita ejus est, ex his, quæ possidet, Luc. 12. v. 15. *Quid prodest arca plena bonis, si conscientia sit inanis?* Augustino dicente. Vide ergò ut dives sis in fide, Jac. 2. v. 5. dives in bonis opetibus, 1. Tim. 6. v. 18. dives in caritate, in scientia & in omni experientia, Phil. 1. v. 9. sic habebis vitam, & abundantius habebis in æternum, Joh. 10. v. 11.

De Tertio.

Restat *Cautela*, quæ tribus absolvitur Regulis, ut sunt

I. *Ambitionem vita.* Salome cum filiis suis hæc in parte enormiter peccavit, ambitione enim percita, filiis suis sollicitabat, ut unus in Regno Christi terreno, quod somniabat, sederet ad dexteram, & unus ad sinistram. Hoc vitium est secdum, quo homo efflatur, ut functione illa, in quâ à Deo collocatus est, non contentus vivat, sed semper plus ultra meditetur. In cœlum, inquit talis, conscendam, supra astra Dei exaltabo solium meum, similis ero Altissimo, Esa. 14. v. 13. 14. Verùm sicut

Abso-

Absolom quercui adhæsit, cum diadema Regium affectaret, 2. Sam. 18. v. 9. Sic multis incommoditatibus obnoxii sunt, qui sorte suâ non contenti vivunt. Multos supplantavit præsumptio, & confidentia mala intellectus eorum, perdidit eos, Sir. 3. v. 26.

Proximior Jovi, proximior fulmini. Sicut profundæ valles pluvîâ humectantur: excelsi verò montes fulmine feriuntur: Ita Deus gratia & benedictione suâ humiles prosequitur, superbos verò & elatos in ira suâ collidit. Abominatio Domini est omnis arrogans, Prov. 16. v. 5.

Quod si igitur sapiis, mi Christiane, vitium hoc cane & angue pejus fuge, & operam da humilitati & modestiæ. Sicut enim leo non nocet illis, qui ipsi supplicunt: Ita & Christus Leo de Tribu Juda affectus est, Apoc. 5. v. 5. elatos semper contentibiles reddidit, Sir. 10. v. 16. Qui verò sub potenti manu ejus se humiliant, gratiam & salutem ab eo impetrant.

Junius Brutus aliquando cum duobus nobilibus adolescentibus, è Regio Tarquiniorum stemmate natis, Delphos proficiscebatur. Cum igitur Apollini sacrificassent, quærebant ex eo, quis illorum Romæ, supremo dominio potiturus esset? & responsum capiebant, illum fore, qui primum matrem suam osculaturus esset. Intellexit id Brutus, subito in terram pronus cadens, & osculans eam: factum ergò, ut superatis Tarquiniis, primus Romanus Consul evaserit.

Quod si & vos ad honores evahi, & Principes cæli fieri vultis, terram osculimini, matrem omnium nostrum, Sir. 4. v. 1. h. e. humiliari, & cum Abrahamo con-

fiteri vos oportet, quod terra & cinis sitis Gen. 18. v. 27. Qui enim seipsum humiliat, exaltabitur, Luc. 14. v. 11.

II. *Decenter ora.* Hic Christus his supplicanribus exprobrat, quod nesciant, quid petant. Adhuc hodiè hâc in parte peccatur.

Multi enim petunt *sine intelligentiâ*, putantes se in multiloquio exaudiri, Matth. 6. v. 7. hi nesciunt quid petant, ideoque nec exaudiuntur, quia enim Deus Spiritus est, in Spiritu & veritate adorari oportet, Joh. 4. v. 24. Oratio verò sine devotione, sicut corpus est absque anima, hiac Deus queritur, Esa. 29. v. 13. Matth. 15. v. 8.

Multi orant *sine penitentia*, & hi nesciunt, quid petant. Nam lavamini, inquit Deus, mundamini, auferite malum cogitationum vestrarum ab oculis meis, quiescite agere perverse, discite benefacere, & venite & disceptemus invicem, dicit Dominus: si fuerint peccata vestra ut coccinum, quasi nix dealbabuntur. Aliàs dicit Deus: Cum extenderit manus vestras, avertam oculos meos à vobis: & cum multiplicaveritis orationem, non audiam, Esa. 1. v. 15. seqq.

Bias unus ex septem Græciæ Sapienribus aliquando in mari navigabat, cum maleferiatis quibusdam. Tempestate igitur surgente, Deos suos implorare incipiebant. At Bias dicebat ad illos: Silere, ne vos Dii navigare sentiant.

Nos in hoc mundo, velut in mari navigamus, & à decumanis fluctibus sursum deorsum agitamus, ut sat causæ nobis sit sedulo orandi, juxtâ tritum illud: Qui nescit orare, intret mare, & discat navigare, Quando verò oratio è corde impænitenti

nitenti proficiscitur, nil nisi vindictam à Deo poscit, Deus quippe peccatores non audit, Joh. 9. v. 32. Victimæ impiorum abominabiles Domino, Prov. 15. v. 18.

Multi precantur *sine reverentia*, & hine sciunt, quid petant, nec ideò exaudiuntur. Non superbi ab initio placuerunt Deo: sed humilium & mansuetorum semper illi placuit deprecatio, Judith. 9. v. 16.

Multi orant *sine confidentia*, in nomine & merito Christi orare negligentes: & hi nesciunt, quid petant, nec effectum precum sentient: sicut nec fratres Iosephi gratiam impetrare poterant, nisi fratrem Benjamin adducerent, Genes. 43. v. 29. Joh. 16. v. 24.

Multi orant *sine differentia*, neglecta conditione, quâ bona temporalia à Deo petenda sunt. Hi similiter nesciunt, quid petant, adeoque nec exaudiuntur. Certum enim discrimen hâc observandum est. Spiritualia bona petenda sunt sine conditione, quia ea Deus nobis sine conditione promisit, ut quæ perfectè bona, & semper emolumento nobis sunt. Temporalia verò cum hâc conditione, si Deo ita placeat, & nostræ salutis proficit. Dei enim gloria semper respicienda est, ne ipsi modum aut tempus præscribamus, & reverenter voluntatem nostram voluntati ejus subjiciamus, exemplo Davidis, 2. Sam. 15. v. 25.

Si ita, Vos mei! orationem nostram conceperimus, certissimè nos Deus exauditurus est, si non ad voluntatem, certè tamen ad salutem. Si non dat, quod pe-

timus, dabit id, quod est utilius. Latatur enim ad benefaciendum nobis, Jerem. 32. v. 41.

III. *Teipsum nega*. De his duobus discipulis Evangelista refert, quod interrogati à Christo, num possint calicem bibere, quem ipse bibiturus esset, & baptizari baptisinate, quo ipse baptizaretur, præsumtuose responderint, Possumus.

Hæc magna erat præsumtio, quam semper vitemus oportet. Sine Dei enim ope atque auxilio nihil possumus, Joh. 15. v. 5. Gratia Dei est, quæ nos antecedit, comitatur, & persequitur, si bonum opus perficimus. Quicumque igitur semper Deum secum habet, ut Assaph, Psal. 73. v. 23. & ita unus Spiritus cum eo est, 1. Cor. 6. v. 17. in eo quoque virtus ejus perficitur, 2. Corinth. 12. v. 19. & sustentabit eum, ut nemo ipsum rapere possit de manu ejus, Joh. 10. v. 28. Qui verò seipso & viribus suis nititur, ille ruit & interit. Profectò filii vitii sunt mendacium, si ponderentur in statera, ipsi simul ipsa vanitate sunt leviores, Psal. 62. v. 10. Quilibet proindè cum Ecclesia oret:

Fide laboro languidâ,
 Fer Christe opem nutanti,
 In gratia spero tua
 Succurre desperanti:
 Tentationem mitiga,
 Ne dira me pessundet,
 Tu tempera,
 Ne vincat à malâ,
 Spes me tui sustentet.